

3. Over de inhoud van een codex, mag niet met vermelding van de bron per individuen worden gesproken.
4. Dossiers, welke codex, bevatten, dienen veilig te worden opgesloten.
1. De een codex mag later, niet in een kopie worden verspreid.
2. Het is niet toegestaan, de inhoud van de afdeling te verspreiden.
5. Het is niet toegestaan, de inhoud van de afdeling te verspreiden.

REFERENTIE No:

3476

INFORMATIEKOPIE:

dwh, -/na
dges
doa, -/op
dio, -/pz
z
dbi, -/pl, -/ef
zs
dnw *SB11PL*
dwb *2/3*
BS Bot
Roman
Dang, GNV
Carbina } 3.

DOSSIERKOPIE
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. /

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, Lange Houtstraat 28
TEL. Nos. 180309, 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

28 maart 1961

BESTEMD VOOR:

min. van b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No. *47910-2402*

Dossier: *9/2.13 MMS (VS)*
9/11.24 MMS

DATUM VAN AFZENDING:

27 maart 1961

AFKOMSTIG VAN: washington
informatiekopie geseind aan new york

PARAAFIOPM:

AEGESCHREVEN

geheim

2382
SS Bot
Roman
8 april
GMW
Carb.

ingevoerde de instructie vervat in uw eenviereen bezocht ik hedenmiddag vergezeld door schiff acting secretary of state bowles stp mijn betoog volgde de door u aangegeven lijnen met speciale nadruk op het in de steek laten van de bondgenoot nederland en op de appeasement van indonesie die in onze overtuiging aan de herroeping van het besluit ten grondslag lag stp

bowles cma die werd bijgestaan door deputy assistant secretary wallner cma director southwest pacific bell en deputy director western europe blue cma stelde voorop dat de amerikaanse regering het ten zeerste betreurde deze beslissing te hebben moeten nemen stp hij bood daarvoor zijn verontschuldigen aan stp voor wat betrof quo het plan unquo waarover ik had gesproken merkte bowles op dat een zodanig plan niet bestond stp hij zeide dat op state inderdaad wordt nagedacht over mogelijkheden tot oplossing van het conflict doch dat men nog lang niet dat stadium had bereikt waarin van enigerlei gedachtevorming kon worden gesproken stp naar aanleiding van mijn verklaring dat wij verwachten zeer tijdig te worden geconsulteerd cma verklaarde bowles dat zulks uiteraard niet mogelijk zou zijn voordat de vs regering zelf wist wat zij wilde maar dat alsdan de zaak onverwijld en nog voordat deze ideeën definitieve vorm zouden hebben aangenomen met ons zou worden opgenomen cma in eerste instantie wellicht avant uw komst op tien april stp

vervolgens zette bowles uiteen dat de werkelijke aanleiding tot herroeping van de acceptatie was gelegen in de toestand in Laos stp vrijwel onmiddellijk nadat vorige week maandag door hem persoonlijk was besloten onze uitnodiging te aanvaarden cma was in die toestand een zodanige verergering ingetreden dat door de vs regering ernstig was rekening gehouden met de onmiddellijke mogelijkheid van het uitbreken van vijandelijkheden op grote schaal hk op de verdere mededelingen van

1027 11 60 021555 1

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 3476

=2=

Rubricering: geheim

bowles over Laos kom ik afzonderlijk terug slhk stp in die omstandigheden werd door state gevreesd dat indonesie van de gelegenheid cma dat de aandacht van het westen door Laos in beslag zou zijn genomen cma zou gebruik maken om een avontuur tegen nieuw guinea te beginnen cma iets waarmee bowles zeide toch al rekening te houden stp aanwezigheid van een vs vertegenwoordiger te hollandia zou dan als excuus hebben moeten gelden stp om dit laatste nu te voorkomen had bowles zaterdag jl zeer tegen zijn zin het bekende besluit genomen stp vooral omdat de betrekkingen met nederland in het geding waren had bowles de zaak nog opgenomen met de president die zich met zijn visie had kunnen verenigen stp

heb in mijn repliek nota genomen van het feit dat thans een ander argument was aangevoerd dan zaterdag jl tegenover schiff stp ik herhaalde onze verwachting op een zodanig tijdstip in de Amerikaanse plannenmakerij te worden gekend dat wij de kans zouden krijgen op effectieve wijze ons standpunt kenbaar te maken stp voor wat betref de reden die thans voor het zonderlinge gedrag van de vs werd opgegeven gaf ik uiting aan mijn scepsis aanzien de waarde daarvan stp het mocht waar zijn cma dat zoals bowles had gezegd cma de vs werd geconfronteerd met de mogelijkheid van een gewapend conflict op een afstand van negen duizend mijl cma doch men diende niet te vergeten dat nederland zich in eenzelfde positie bevond zij het dan op slechts zes duizend mijl afstand stp voorts wees ik hem erop dat de afwezigheid van de vs te hollandia uiteraard niet onopgemerkt zal blijven en niet alleen door de indonesiers zou worden uitgebuit voor hun propaganda doch wellicht zelfs als een aanmoediging zou kunnen worden gezien om zich aan nieuw guinea te vergrijpen stp

met betrekking tot de door bowles uitgesproken verwachting dat de hk notabene nog niet gekristalliseerde slhk gedachten over een oplossing van het geschil bij de indonesiers weinig in de smaak zouden vallen cma gaf ik te kennen zulks cma in het licht van past performance cma vooralsnog niet zonder meer als een geruststelling te kunnen zien stp overigens cma indien men bereid was het risico te aanvaarden cma waarom dan niet het toch belangrijke geringe risico aanvaard van een Amerikaanse actie die geheel gelegen was binnen het kader van enerzijds artikel drieenzeventig e van het handvest cma anderzijds de south pacific commission stp ik verzocht bowles tenslotte de beslissing van jl zaterdag nogmaals in overweging te willen nemen

-3-

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 3476

=3=

Rubricering:
geheim

hetgeen wellicht zou worden vergemakkelijkt door het feit dat cma zoals bowles mij had medegedeeld cma de situatie in laos zich na het onderhoud van heden tussen kennedy en gromyko iets meer bemoedigend liet aanzien dan enige dagen geleden stp

bowles antwoordde dat het nog enige tijd zou nemen cma indien alles goed ging cma voordat het ernstigste gevaar in laos zou zijn geweken stp zijn conclusie was overigens dat een heroverweging van de laatste beslissing niet mogelijk zal zijn stp

aangezien de kwestie van de belangenbehartiging zich minder goed leent voor behandeling in het kader van bovenstaand gesprek cma is hiervan alleen melding gemaakt na afloop van het onderhoud tegenover blue stp deze zeide dat nog geen beslissing was genomen stp

naar aanleiding van het verschil in presentatie van de Amerikaanse beweegredenen voor de volte face door wallner resp bowles cma diene dat wallner in zijn onderhoud met de australische gezant op zaterdag jl laos evenmin heeft genoemd en in precies dezelfde zin heeft gesproken over de plannen welke in voorbereiding zijn als in zijn gesprek met schiff stp volledigheidshalve voeg ik hieraan toe dat mijn australische collega zich rechtstreeks tot menzies heeft gewend met de suggestie dat hij de zaak te bangkok met rusk zou bespreken stp ik bracht hem over mijn gesprek van heden op de hoogte stp

van roijen 262

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Alzichriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen ten iardijgd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (z. chiffrinen).